

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

743. An devolutio immutet naturam seu statum beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

vel rejicere resignationes infra mensē, & intra eundem mensē illa conferre, quod nisi fecerint, privati sint illā vice facultate disponendi de iis, eorum provisione devolutā ad Papam ob contemptum Constitutionis Gregor. XIII. 87. id precipientis.

Questio 743. An devolutio immutet naturam, seu statum beneficii?

Respondeo negativē; fit enim cum onere & qualitatibus beneficii annexis in ejus institutione, & cum quibus conferendum in prima provisione; quia est prioris provisionis omittit surrogatio, & consequenter illius conditionem subire debet: neque censetur mutata prima, sed ea semper durat, perque ipsam devolutionem conservatur, ut Rota *decis. 774. p. 3. divers.* Lott. *cit. q. 24. n. 63.* Castrop. *loc. cit. num. 3.* citans Azor. *p. 2. l. 6. c. 27. q. 8.* Gonz. *gl. 46. n. 33.* Barb. *p. 3. de pot. Ep. alleg. 58. n. 11.* Gutt. *conf. 1. num. 42.* Lamb. *p. 3. l. 2. q. 7.* Selv. *p. 3. q. 49. &c.* Hinc sequitur, Superiorem, ad quem fit devolutio, teneri illud conferre eisdem personis, quibus ex fundationis lege vel alio jure speciali tenebatur conferre is, à quo facta devolutio. Lott. *n. 62.* Pirh. *ad rit. de concess. prab. n. 39.* citans Clem. *1. de suppl. neg. Pral. & Gl. ibi. v. monasterium.* & Abb. *in c. ne pro defectu. de elect. nu. 3.* proceditque id ipsum in provisionibus Apostolicis, quæ sunt tanquam de devolutis; eo ipso enim, quod Papa confert jure devoluto, censetur restringere provisionem suam ad ejus normam, nec velle uti plenitudine potestatis. Lott. *nu. 64.* citans Archid. & Jo. And. *in c. cum in tua. de consuetud. in 6.* Corrad. *pr. benef. l. 2. c. 12. n. 39. & 43.* adeo ut subintret in hoc casu provisus à Papa in locum providendi ab inferiore, ita ut quemadmodum providendus de beneficio resignato in manibus Ordinarii tenetur intra 6. menses publicare, juxta Constitut. Gregor. XIII. ita etiam tenetur provisus ex ea vacatione ad Papam devoluta. Lott. *n. 65.* Et hinc jam in impetratione beneficiorum ad Papam devolutorum qualitates in institutione & fundatione beneficii appositæ Pontifici sunt exprimendæ, ut is, si ita sibi visum, valeat iis derogare; nam aliàs, tamen non exprimitur in supplicatione conditio ac qualitas in beneficii fundatione ei adjecta, Papa nihilominus intendat providere juxta dictas beneficii qualitates, licet illæ in precibus non fuerint expressæ. Corrad. *loc. cit. n. 46. & n. 47.* subdens id non solum intelligendum de qualitatibus in fundatione seu testamento, sed etiam quovis alio jure speciali adjectis. Quin etsi fundatio continet plures qualitates, omnes sunt Papæ aperiendæ. Corrad. *n. 48.* neque etiam in hujusmodi casu admitti solet à Papa generalis petitio derogationis plurium qualitatum in genere narratarum, v. g. si ipsa derogatio peteretur, quoad omnes partes non expressas, aut in literis exprimendas; cum nunquam visum fuerit in Dataria Apostolica, hanc genericam derogationem admitti; eò quod tales esse possint qualitates in fundatione adjectæ, quæ non immeritò Pontificis animum ab hujusmodi derogatione retraherent. Corrad. *n. 50.* ex Rebuff. *in pr. rit. de devolut. n. 44.* quamvis aliàs, ut testatur idem Rebuffus, Curia Rom. in his devolutis soleat derogare fundationibus continentibus plura, v. g. ut beneficium obtinens resideat, intra annum fiat Sacerdos, non possit cum illo beneficio obtinere aliud. &c.

hæc tamen omnia speciatim in supplicatione narranda sunt, & nisi fiat, nihil proficit. Vide de his pluribus Corrad. Hinc etiam, licet in his, quæ spectant ad Prælatum jure devoluto non teneatur requirere consilium Capituli sui, ut Abb. per text. & gl. *in c. ne pro defectu. de elect. num. 6.* & Imol. *lib. n. 2.* si tamen beneficium, v. g. ex mente fundatoris erat ab inferiore conferendum cum consilio talis Capituli, tenebitur is, ad quem devoluta collatio, non aliter illud conferre.

Questio 744. Quis sit effectus devolutionis?

Respondeo: esse triplicem, primus (de quo jam immediate dictum) quod præservet naturam & qualitates beneficii immutatas. Lott. *l. 2. q. 24.* Secundus effectus illius consistit in eo, quod secum trahat executionem legis auctoritate, nimirum ipsam ablationem juris conferendi à collatore negligente, ita ut nulla admittatur mora purgatio. Lott. *nu. 53. & 54.* citans Abb. *in c. cum in cunctis. de elect. n. 6.* & *in c. literis. de suppl. negl. Rebuff. in pr. de devolut. n. 27.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 26. q. 15. &c.* adeo ut ipso jure sit irrita provisio facta à collatore negligente, cœptā jam devolutione, nisi de patientia toleretur. Lott. *n. 55.* sed de hoc infra, ubi de tempore, juxta quod facienda collatio. Tertius effectus devolutionis est, quod ea non solum inferiores collatores negligentes afficiat, sed omnes, etiam alios, ad quos ea gradatim fit, excepto Papæ, cui nunquam negligentia imputatur. Lott. *nu. 66.*

Questio 745. Ad quos, & qualiter fiat devolutio?

Respondeo primò: devolutio fieri nequit ad parem aut inferiorem; sed semper fit ab inferiore ad Superiorem, ut inferioris negligentiam suppleat. Castrop. *loc. cit. n. 2.* Lott. *cit. q. 24. n. 33.* unde si ad Papam propter affectionem & reservationem aliquam spectet provisio, impossibile est, ut ex quacumque procrastinatione ad alium fiat devolutio. Lott. *num. 34.* citans Cassad. *decis. 8. de prab. n. 3.* & Rotam in *Aquensi Archiepiscop. 11. Martii 1602.* Hinc ab Episcopo negligente conferre aut delinquente in collatione non fit devolutio propria ad Capitulum, Et licet jure antiquo, nimirum juxta *c. 2. de concess. prab. & c. cum in cunctis. de elect.* propter magnam communicationem Episcopi cum Capitulo, ab Episcopo ad Capitulum, & e contra à Capitulo ad Episcopum fiebat devolutio; jam tamen consuetudine inductum, ut à Capitulo fiat devolutio ad Episcopum, & non e contra. Castrop. *l. cit.* contrarium tamen tradit Pirh. *de concess. prab. n. 34.* citans pro hoc Rebuff. Azor. Abbat. &c. nimirum quod ab Episcopo vice versà fiat devolutio ad Capitulum, jure sic specialiter disponente propter dictam communicationem, quæ est inter Episcopum & Capitulum, tanquam inter caput & membra, ut meritò unius defectus ab altero suppleatur. Intelligendum autem id de beneficiis spectantibus ad solam Episcopi collationem, & quidem jure proprio, quatenus est illius Ecclesiæ Episcopus, in quo jure etiam Capitulum aliquo modo communicat: non autem spectantibus ad illum jure devoluto; eò quod quod ad beneficia devoluta non fit tanta communicatio inter Episcopum & Capitulum, dum ea non confert tanquam Episcopus Ecclesiæ suæ, sed merè per accidens, quæ.